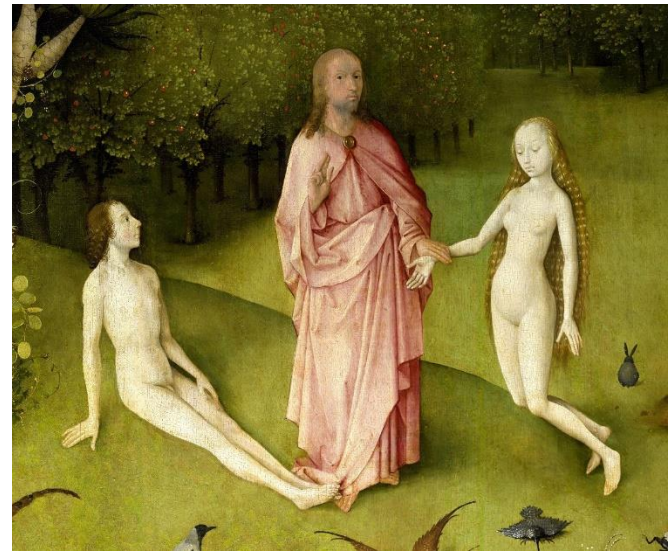

Kobieta i Mężczyzna
Żona i Mąż
Matka i Ojciec

Księga Rodzaju, 1

26 A wreszcie rzekł Bóg: «Uczyńmy człowieka na **Nasz obraz**, podobnego Nam.

27 Stworzył więc Bóg człowieka na swój obraz, na obraz Boży go stworzył:

stworzył mężczyznę i niewiastę.

28 Po czym Bóg im błogosławił, mówiąc do nich: «Bądźcie płodni i rozmnażajcie się, abyście zaludnili ziemię i uczynili ją sobie poddaną;

Księga Rodzaju, 2

23 mężczyzna powiedział:

«Ta dopiero jest kością z moich kości i ciałem z mego ciała!

Ta będzie się zwała niewiastą, bo ta z mężczyzny została wzięta».

24 Dlatego to mężczyzna opuszcza ojca swego i matkę swoją i łączy się ze swą żoną tak ściśle, że stają się jednym ciałem

Adam i Ewa - Lucas Cranach Starszy

Dojrzałość

Przemiana

Wzorzec
pełnej
rodziny

Dlatego to mężczyzna opuszcza
ojca swego i matkę swoją

i łączy się ze swą żoną tak ściśle,

że stają się

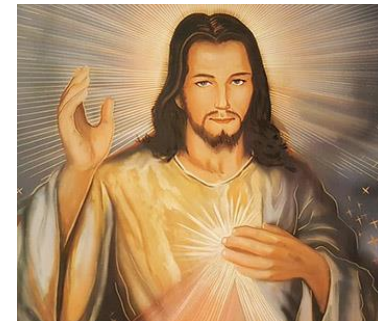
Dopełnienie

Nowa
rodzina

jednym ciałem

Proces

Jednia małżeńska –
głęboka intymność ciała i
duszy małżonków

Wtedy przystąpili do Niego faryzeusze, chcąc Go wystawić na próbę, i zadali Mu pytanie:

«Czy wolno oddalić swoją żonę z jakiegokolwiek powodu?»

On odpowiedział: «Czy nie czytaliście, że Stwórca od początku stworzył ich jako mężczyznę i kobietę? I rzekł: Dlatego opuści człowiek ojca i matkę i złączy się ze swoją żoną, i będą oboje jednym ciałem. A tak już nie są dwoje, lecz jedno ciało. Co więc Bóg złączył, niech człowiek nie rozdziela».

Odparli Mu: «Czemu więc Mojżesz polecił dać jej list rozwodowy i odprawić ją?»

Odpowiedział im: «Przez wzgląd na zatwardziałość serc waszych pozwolił wam Mojżesz oddalać wasze żony; lecz od początku tak nie było.

Podstawowe zadania mężczyzny i kobiety

➤ Odnaleźć swoją tożsamość

Zrozumieć zadania wobec siebie samego, wobec rodziny i społeczeństwa

➤ Odczytać swoje powołanie

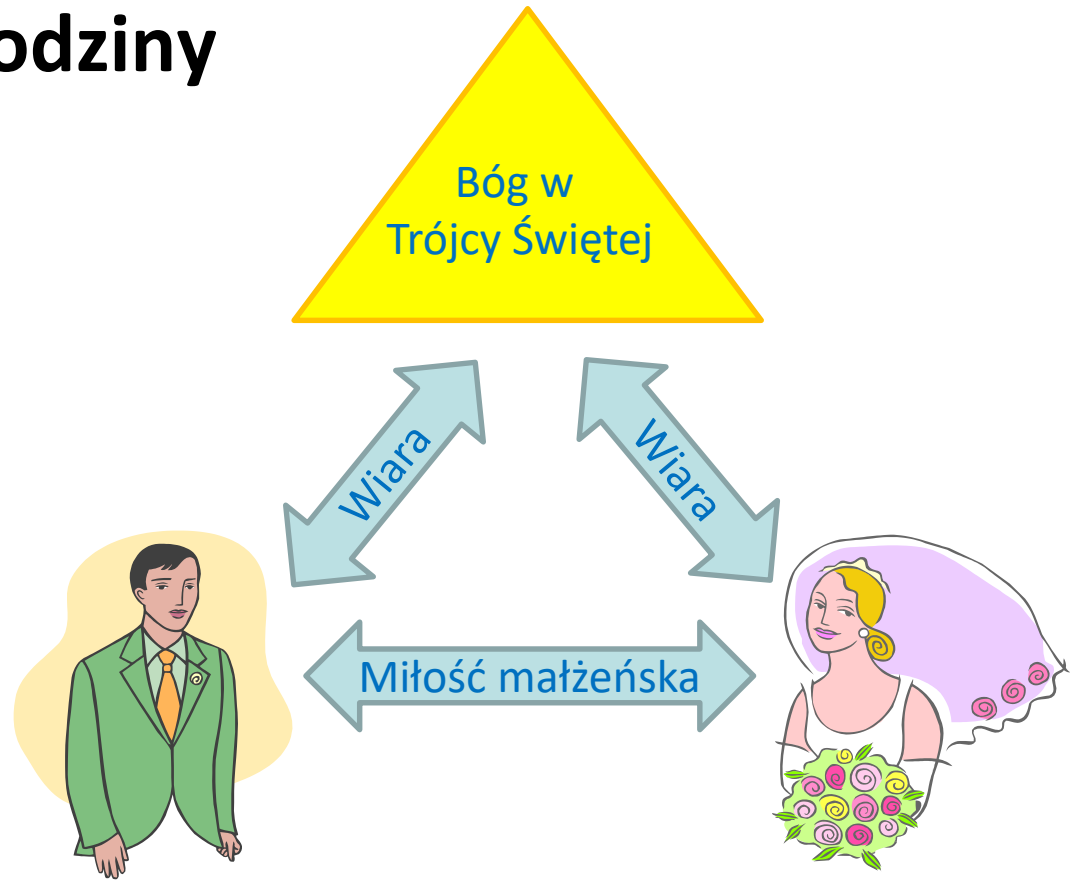
Droga życiowa, którą dla niego/jej przewidział Bóg

Podstawowe zadania mężczyzny i kobiety

Indywidualne powołania można połączyć w trzy zasadnicze kategorie:

- powołanie do małżeństwa i rodziny
- powołanie do kapłaństwa, święceń czy też do życia zakonnego
- powołanie do życia w stanie beżennym, poza kapłaństwem czy zakonem - wypełnionego pracą dla dobra bliźnich

Z woli Boga, Stwórcy człowieka, pierwszym i podstawowym powołaniem mężczyzny jest zawarcie związku małżeńskiego i założenie rodziny

Karol Wojtyła mówił do par, z którymi jeździł na letnie wakacje:
„Nie mówicie »Kocham cię«, ale uczestniczę razem z tobą w miłości Bożej”

Boży plan dla rodziny (Kor, Ef, Kol)

Chciałbym, żebyście wiedzieli, że głową każdego mężczyzny jest Chrystus, mężczyzna zaś jest głową kobiety,

1 Kor 11, 3

Mężowie miłujcie żony, bo i Chrystus umiłował Kościół i wydał za niego samego siebie, aby go uświęcić,

Ef 5, 25

Mężowie powinni miłować swoje żony, tak jak własne ciało

Ef 5, 28

Będą dwoje jednym ciałem

Ef 5, 31

Mężowie, miłujcie żony i nie bądźcie dla nich przykrymi!

Kol 3, 19

Układ władzy i odpowiedzialności

Boży plan dla rodziny (Ef)

Żony niechaj będą poddane swym mężom, jak Panu, bo mąż jest głową żony, jak i Chrystus - Głową Kościoła

Ef 5, 22-23

W końcu więc niechaj także każdy z was tak miłuje swą żonę jak siebie samego! A żona niechaj się odnosi ze czcią do swojego męża!

Ef 5, 33

Dzieci, bądźcie posłuszne w Panu waszym rodzicom, bo to jest sprawiedliwe

Ef 6, 1

Ojcowie, nie pobudzajcie do gniewu waszych dzieci, lecz wychowujcie je stosując karcenie i napominanie Pańskie!

Ef 6, 4

Relacje rodzinne

Boży plan dla rodziny (Flp)

Św. Paweł

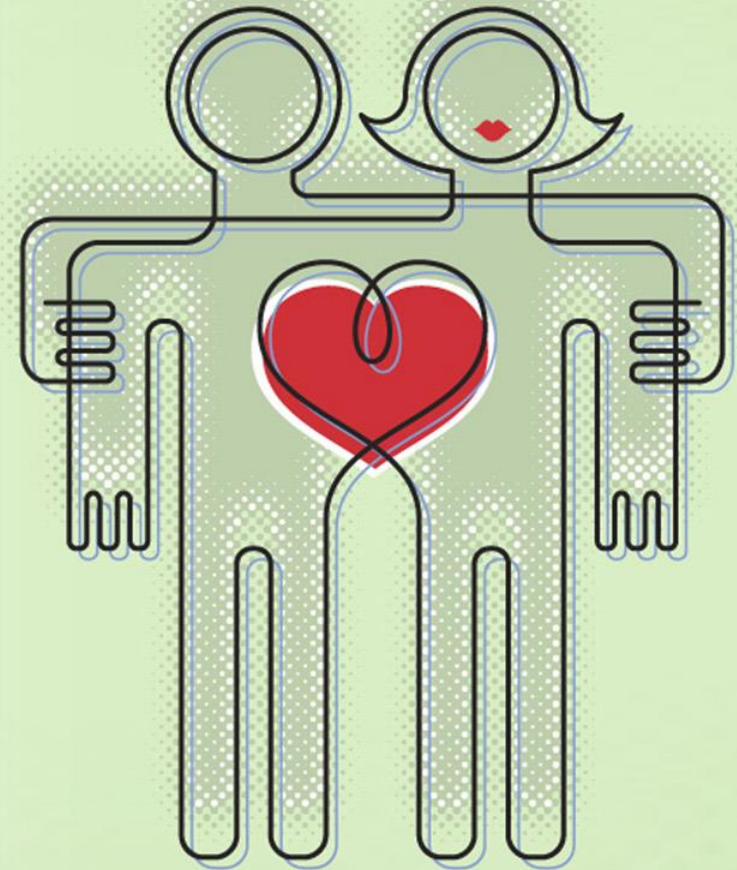
Chrystus ogołocił samego siebie przyjmąwszy postać sługi

Flp 2, 7

Sprawowanie władzy na wzór Chrystusowy

Kobieta i mężczyzna – różnice

- Fizyczne
- Psychiczne
- Interakcja ze światem
- Przeżywanie i rozładowanie stresu
- Podejmowanie decyzji
- Odbiór zmysłów
- Myślenie

Dwa światy – jedno serce

Mężczyzna i Kobieta

Siła i Wrażliwość
Rozum i Serce
Władza i Miłość

Sakrament Małżeństwa

Warunek osiągnięcia komplementarności:

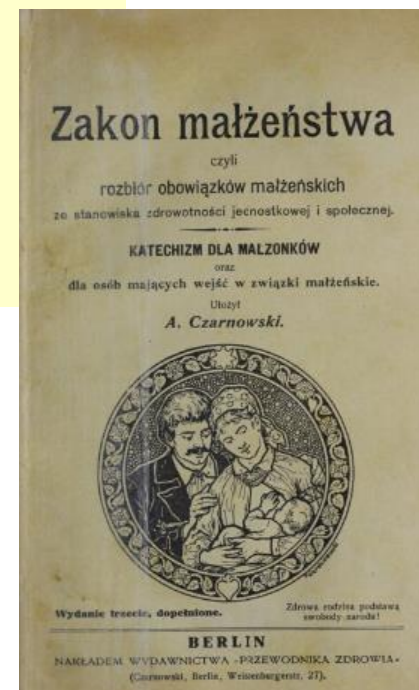
- **wzajemne oddanie**
- **szacunek**

Często używany obraz: małżeństwo zakonem

- Św. Bernard z Clairvaux (XII w.)
 - Małżeństwo zakonem, dwoje zakonników, przeorem Pan Bóg
- Mistrz Eckhart, dominikański kaznodzieja z XIII w. do małżeństw:
 - Dominikanów założył św. Dominik, franciszkanów św. Franciszek, a waszą wspólnotę założył Pan Bóg
- św. Brat Albert Chmielowski
 - Małżeństwo to zakon bardzo święty i ma cały szereg świętych obowiązków i wystarcza, aby człowieka dobrej woli do nieba zaprowadzić

Często używany obraz: małżeństwo zakonem

- Bóg – przeor, mąż i żona – zakonnicy
- Jaka reguła: Franciszkanów? Dominikanów?
A może Kamedułów?
- Śluby małżeńskie / Śluby zakonne
- Nasz dom / klasztor
- Jak jest nasza reguła?

Często używany obraz: małżeństwo zakonem

Śluby małżeńskie

1. Miłość
2. Wierność
3. Uczciwość oraz że cię nie opuszczę...

Droga małżonków

1. Opuści ojca i matkę...
2. Zwiąże się (pozna i zaakceptuje)
3. Będą jedno ciało

Reguły małżeńskie

...

Śluby zakonne

1. Czystość
2. Ubóstwo
3. Posłuszeństwo

Droga mistyków

1. Oczyszczenie
2. Oświecenie
3. Zjednoczenie

Reguły zakonne

...

Reguły małżeńskie - przykłady

- ... abyście postępowali w sposób godny powołania, jakim zostaliście wezwani (Ef 4, 1)
- Niech nad waszym gniewem nie zachodzi słońce (Ef 4, 26)
- Mężowie powinni miłować swe żony, tak jak własne ciało (Ef 5, 28)
- A żona niechaj się odnosi ze czcią do swojego męża! (Ef 5, 33)

Reguły małżeńskie - przykłady

- Pierwszy taniec z mężem/żoną

- Znak czułości między małżonkami przy każdym rozstaniu

- Przystawaj z osobami sobie równymi

Reguły małżeńskie - przykłady

- **Nie rób sam tego, czego nie zrobił(a)byś będąc z żoną/mężem**
- **Kółko!** [szczególnie w emocjach]
- **Alkohol – jeżeli w ogóle, to tylko w obecności męża/żony i tylko w chwilach radosnych**
- **Codzienny gest przyjaźni**

Czystość, ubóstwo i posłuszeństwo

«Błogosławieni czystego serca,
albowiem oni Boga oglądać będą»
(Mt 5, 8)

- Tylko czyste serce może w pełni kochać Boga!
- Tylko czyste serce może w pełni dokonać wielkiego dzieła miłości, jakim jest małżeństwo!
- Tylko czyste serce może w pełni służyć drugiemu.
- Nie pozwólcie, aby zniszczono waszą przyszłość.
Nie pozwólcie odebrać sobie bogactwa miłości. Brońcie waszą wierność; wierność waszych przyszłych rodzin, które założycie w miłości Chrystusa

Św. Jan Paweł II do młodzieży w Asunción (Paragwaj), 18.05.1988

Czystość, ubóstwo i posłuszeństwo w małżeństwie

Czystość

- Czystość intencji
- Czystość myśli
- Prostolinijność w działaniu
- Otwartość
- Czystość w małżeństwie to całkowite wzajemne obdarowanie i otwarcie ku płodności (FC)
- Czystość we współżyciu seksualnym to przejaw komunii osób

Czystość, ubóstwo i posłuszeństwo w małżeństwie

Ubóstwo

- Nie dominować
- Nie zagłuszać
- Wysłuchać
- Nie wywyższać się
- Nie stawiać wygórowanych wymagań
- Nie przywiązywać zbyt dużej wagi do spraw materialnych
- Dbanie o godziwe warunki dla rodziny nie jest sprzeczne z cnotą ubóstwa

Czystość, ubóstwo i posłuszeństwo w małżeństwie

Posłuszeństwo

- Nie chodzi o wypełniania nakazów czy zakazów
- Brak syndromu „a ja?”
- Drogą do realizacji posłuszeństwa w małżeństwie jest dialog
 - Pierwszeństwo słuchania przed mówieniem
 - Pierwszeństwo rozumienia przed ocenianiem
 - Pierwszeństwo dzielenia się przed dyskutowaniem

«Bądźcie sobie wzajemnie poddani w bojaźni Chrystusowej», Ef 5, 21

Czystość, ubóstwo i posłuszeństwo w małżeństwie

Posłuszeństwo

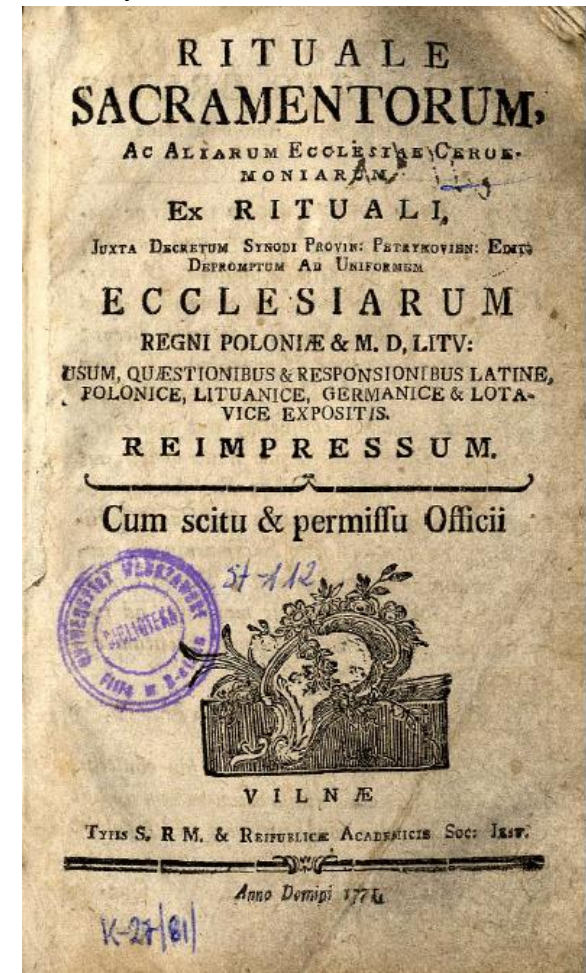
- Wyraz posłuszeństwo pochodzi od „słuchania”

Ja N. biorę sobie ciebie N. za Małżonkę: ślubuję miłość, wiarę i uczciwość małżeńską; a iż cię nieopuszczę aż do śmierci. Tak mi pomoż Panie Boże Wszechmogący, w Trójcy Jedyny, i wszyscy Święci.

Similiter jubeat dicere Sponsam.

Ja N. biorę ciebie N. za Małżonka: i ślubuję miłość, wiarę, uczciwość, i posłuszeństwo małżeńskie; a iż cię nieopuszczę aż do śmierci. Tak mi pomoż Panie Boże Wszechmogący, w Trójcy Jedyny, i wszyscy Święci.

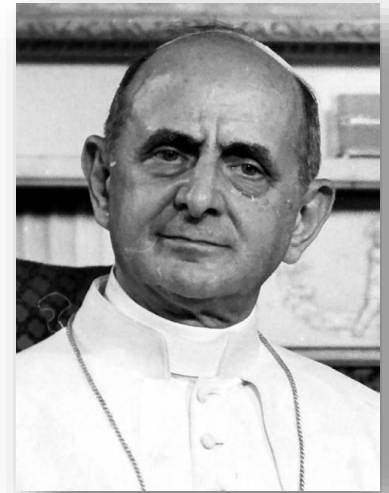
Rytuał Piotrowski, 1631

«Bądźcie sobie wzajemnie poddani w bojaźni Chrystusowej», Ef 5, 21

Paweł VI: Humanae Vitae

25 lipca 1968

- Integralna wizja człowieka
- Miłość małżeńska
- Odpowiedzialne rodzicielstwo
- Wewnętrzny ład stosunku małżeńskiego
- **Nierozzerwalność podwójnej funkcji znaku w zbliżeniu małżeńskim**
- Wierność wobec planu Bożego
- Poważne następstwa sztucznej kontroli urodzeń

https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/pawel_vi/encykliki/humane.html

**Miłość małżeńska jest
ludzka, pełna, wierna, wyłączna, płodna.
(HV)**

Znak miłości	Znak życia	Sytuacja
NIE	NIE	?
NIE	TAK	?
TAK	NIE	?
TAK	TAK	?

**Miłość małżeńska jest
ludzka, pełna, wierna, wyłączna, płodna.
(HV)**

Znak miłości	Znak życia	Sytuacja
NIE	NIE	Prostytucja, §
NIE	TAK	?
TAK	NIE	?
TAK	TAK	?

Falsz

**Miłość małżeńska jest
ludzka, pełna, wierna, wyłączna, płodna.
(HV)**

Znak miłości	Znak życia	Sytuacja
NIE	NIE	Prostytucja, §
NIE	TAK	Gwałt, §
TAK	NIE	?
TAK	TAK	?

Falsz

Falsz

**Miłość małżeńska jest
ludzka, pełna, wierna, wyłączna, płodna.
(HV)**

Znak miłości	Znak życia	Sytuacja
NIE	NIE	Prostytucja, §
NIE	TAK	Gwałt, §
TAK	NIE	Antykoncepcja
TAK	TAK	?

Fałsz

Fałsz

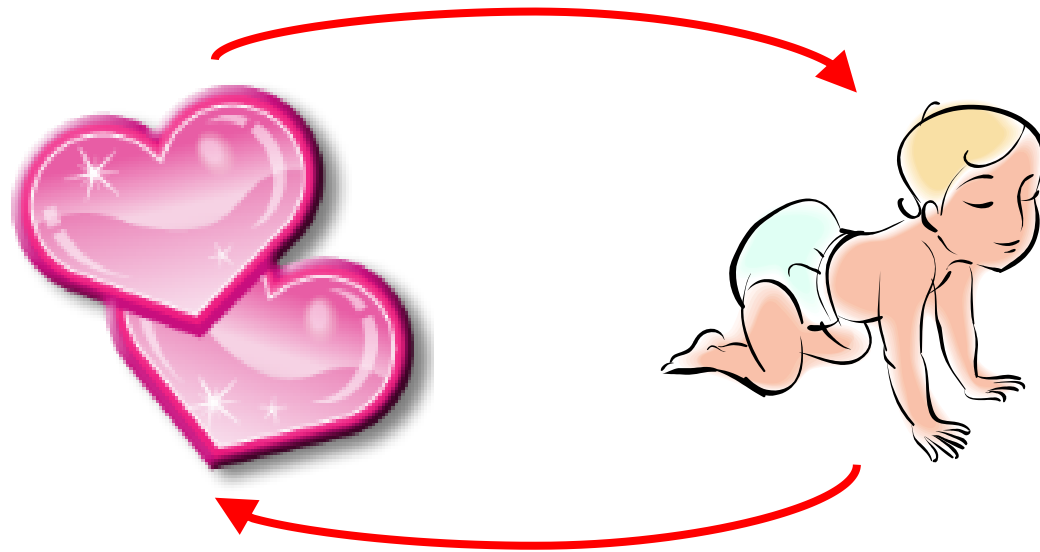
Fałsz

**Miłość małżeńska jest
ludzka, pełna, wierna, wyłączna, płodna.
(HV)**

Znak miłości	Znak życia	Sytuacja	
NIE	NIE	Prostytucja, §	Fałsz
NIE	TAK	Gwałt, §	Fałsz
TAK	NIE	Antykoncepcja	Fałsz
TAK	TAK	Zgodność z naturą, czystość, ekologia	Prawda

Miłość małżeńska i Życie

Wzajemne uwarunkowanie

Paweł VI: Humanae Vitae

25 lipca 1968

Poważne następstwa sztucznej kontroli urodzeń (p.17)

- „...jak bardzo tego rodzaju postępowanie otwiera szeroką i łatwą drogę zarówno niewierności małżeńskiej, jak i ogólnemu upadkowi obyczajów.”
- „Należy również obawiać się i tego, że mężczyźni, przyzwyczajający się do stosowania praktyk antykoncepcyjnych, tracą szacunek dla kobiet i lekceważąc ich psychofizyczną równowagę, sprowadzają je do roli narzędzia, służącego zaspokajaniu swojej egoistycznej żądzy, a w konsekwencji przestaną je uważać za godne szacunku i miłości towarzyski życia.”

PAWEŁ VI

HUMANAE VITAE

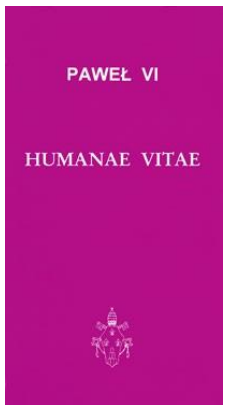

Paweł VI: Humanae Vitae

25 lipca 1968

Poważne następstwa sztucznej kontroli urodzeń (p.17)

- „Trzeba wreszcie pilnie rozważyć i to, jak bardzo **niebezpieczne możliwości** przyznałoby się w ten sposób kierownikom państw, nie troszczącym się o prawa moralne. Któż zabroniłby rządcom państw **propagować metody antykoncepcyjne**, jeśli uznałoby je za skuteczniejsze, co więcej, **nawet nakazywać ich stosowanie** członkom społeczeństwa, ilekroć uważaliby to za konieczne?”

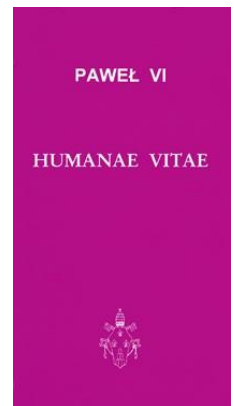
Paweł VI: Humanae Vitae

25 lipca 1968

Do biskupów

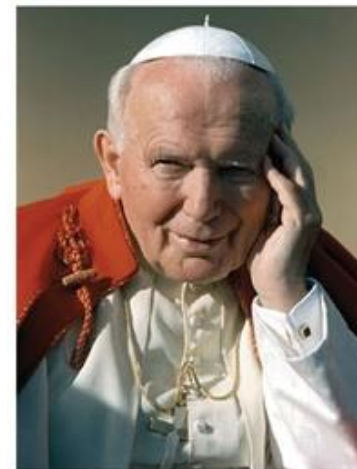
Do Was, drodzy i czcigodni Bracia w episkopacie (..) kierujemy tę nagłą prośbę, abyście z wszelką gorliwością i niezwłocznie oddali się dziełu zabezpieczenia małżeństwa i obrony jego świętości tak, aby życie małżeńskie osiągało coraz wyższą ludzką i chrześcijańską doskonałość.

Zadanie to uważajcie za najważniejsze dzieło i obowiązek nałożony na Was w obecnych czasach.

Jan Paweł II: List do rodzin *GRATISSIMAM SANE*

2 lutego 1994

Z rozdziału „Odpowiedzialne rodzicielstwo”:

12. ... Dwa aspekty zjednoczenia małżeńskiego: jednoczący oraz prokreacyjny nie mogą być rozdzielone w sposób sztuczny bez naruszenia wewnętrznej prawdy samego aktu³¹

31. Por. PAWEŁ VI, Enc. *Humanae vitae* (25 lipca 1968), 12: AAS 60 (1968), 488 — 489; Katechizm Kościoła Katolickiego, n. 2366.

https://opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/listy/gratissimam.html

Katechizm Kościoła Katolickiego

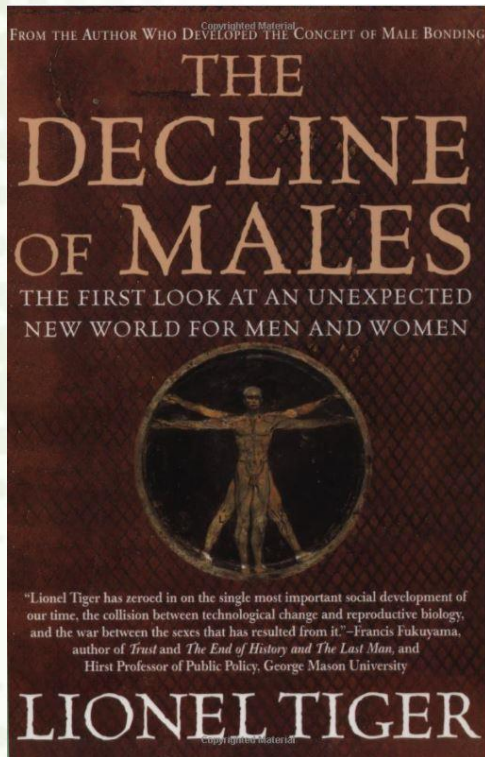
KATECHIZM
KOŚCIOŁA
KATOLICKIEGO

Płodność małżeńska

2366 Płodność jest darem, *celem małżeństwa*, ponieważ miłość małżeńska ze swojej natury zmierza do tego, by być płodną. Dziecko nie przychodzi z zewnątrz jako dodane do wzajemnej miłości małżonków; wyłania się w samym centrum tego wzajemnego daru, którego jest owocem i wypełnieniem. Dlatego Kościół, który "opowiada się za życiem", naucza, że "każdy akt małżeński powinien pozostać sam przez się otwarty na przekazywanie życia ludzkiego".

"Nauka ta, wielokrotnie podawana przez Urząd Nauczycielski Kościoła, ma swoją podstawę w ustanowionym przez Boga nierozzerwalnym związku, którego człowiekowi nie wolno samowolnie zrywać, między podwójnym znaczeniem aktu małżeńskiego: znaczeniem jednoczącym i prokreacyjnym"

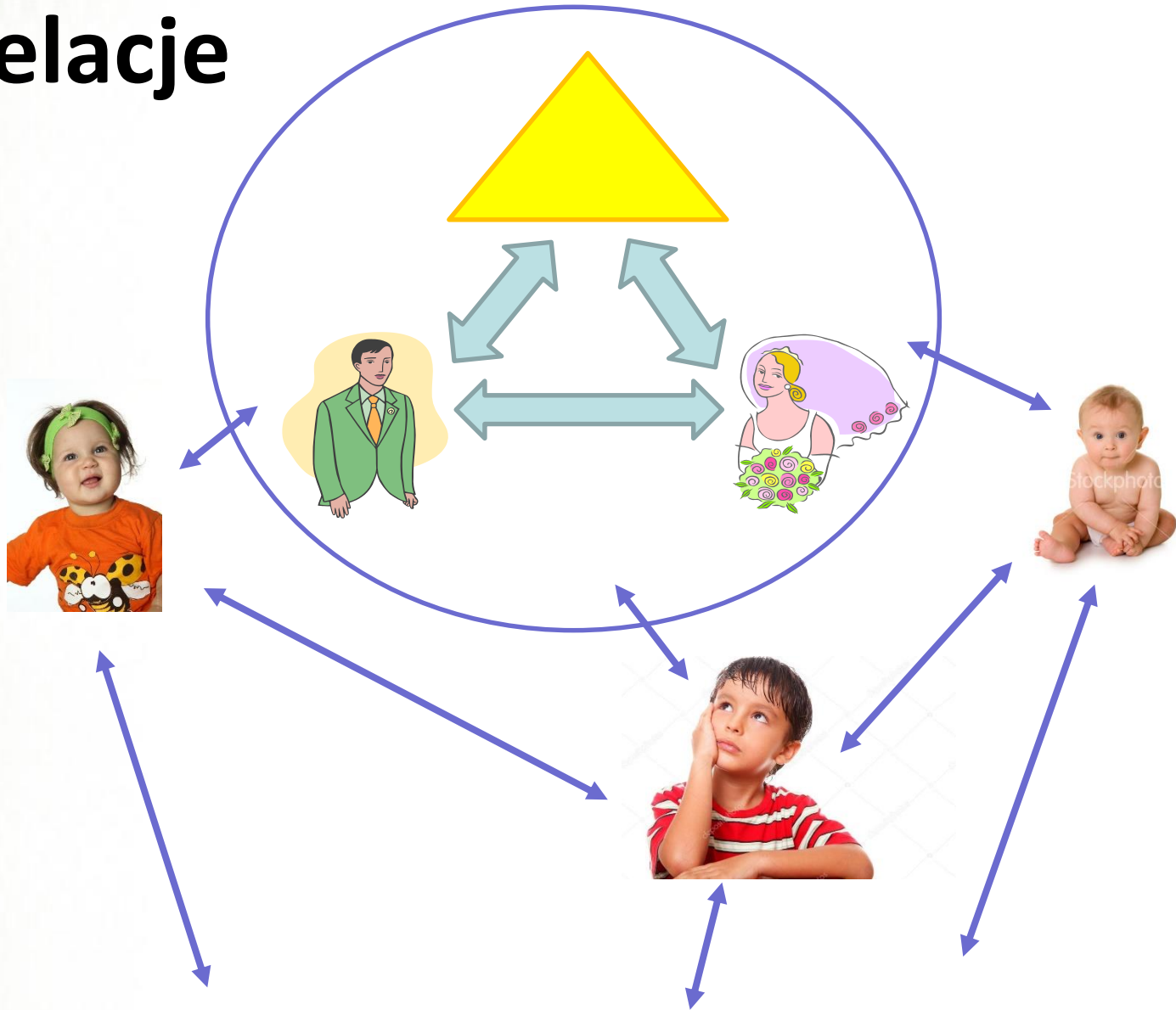
Główne tezy:

- *Jednym ze skutków „kultury antykoncepcji” jest kryzys męczyzny i jego tradycyjnej roli.*
- *Jednym z podstawowych procesów niezbędnych aby społeczeństwo przetrwało jest prokreacja.*
- *Przed era antykoncepcji ludzie wiedzieli, że za płodność odpowiada po połowie kobieta i mężczyzna – wspólna odpowiedzialność.*
- *Kobieta poprzez używanie pigułki antykoncepcyjnej przejęła kontrolę nad płodnością - „zabrała” niejako mężczyźnie jego udział decyzyjny w procesie prokreacji.*
- *Mężczyzna przestał się więc czuć odpowiedzialny za skutki zbliżenia i poczęte dziecko.*

The Decline of Males, Lionel Tiger, 2000.

Professor of anthropology at Rutgers University

Relacje

Teściowie, dziadkowie, dalsza rodzina, Kościół, szkoła

Rodzice - dzieci

- "Dziecko jest gościem w twoim domu. Nakarm, naucz i puść wolno" - mówi indiańskie przysłowie.
- Ciesz się, że jest z tobą
- Daj mu to, co uważasz za najcenniejsze
- Nie oczekuj czegoś w zamian

Cztery Miłości

W procesie wzrastania każdy człowiek potrzebuje czterech miłości:

1. **Miłości matki**
2. **Miłości ojca**
3. **Miłości rodziców**
4. **Miłości Boga**

Obraz ojca

Obraz ojca gra decydującą rolę w rozwoju religijnym dziecka

Dla dojrzałego obrazu Boga potrzebny jest zarówno wpływ postawy ojca, jak i matki

Ojciec nadaje imię dziecku, Rdz 35, 16-18

- Rachela rodzi syna – Ben-oni (syn boleści)
- Józef zmienia mu imię na – Ben-jamin (syn prawicy)

Ojciec wprowadza w świat męskości

- Słowianie – postrzyżyny i nadanie nowego imienia, przejście pod opiekę ojca
- W afrykańskim plemieniu Kikuyu mężczyźni zabierają chłopca w miejsce odosobnienia i zostawiają tam, aby zgłodził i poczuł zagrożenie. Potem wracają i nacinają sobie nożem przedramiona, aby upuścić trochę krwi podają chłopcu do picia. Ta ceremonia uczy go m.in., że nóż służy nie tylko do robienia krzywdy, a pokarmu dostarcza nie tylko kobieta.

Potrzeba bliskiego kontaktu syna z ojcem jest naturalna i wymaga zaspokojenia

- Typowe zabawy ojców z dziećmi – tarmoszenia, przepychanki, łaskotania, siłowania, wspólne uprawianie sportu
- Wspólna praca, wyprawy, przygody

Okres buntu i walki, aby stać się mężczyzną

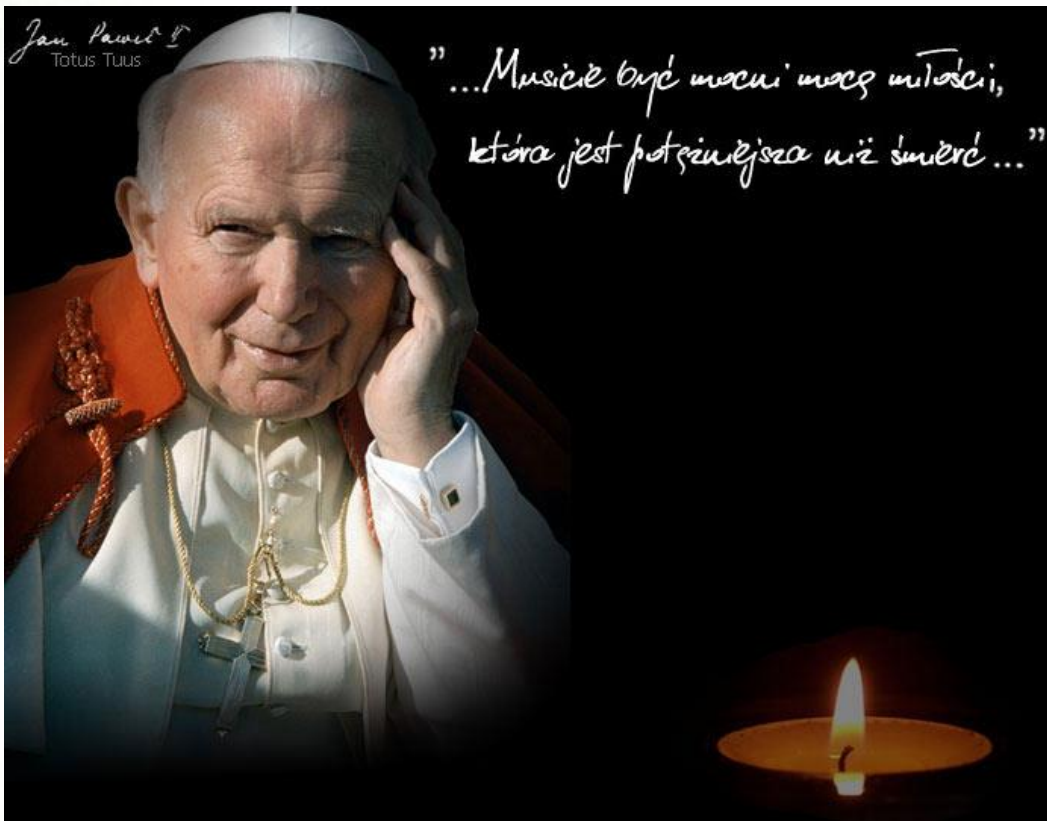
- Gdy miałem 14 lat, mój ojciec był taki tępy, że nie mogłem z nim wytrzymać. Gdy skończyłem 21 lat, nie mogłem się nadziwić, jak on zmądrzał przez te siedem lat! (Mark Twain)

Potrzeba akceptacji przez ojca

- Zasadniczym zadaniem ojca jest wpojenie dziecku przekonania o własnej wartości

Relacja rodzice – dzieci w księdze Tobiasza

- Dwa dobre starsze małżeństwa (Tobit i Anna, Raguel i Edna)
- Ważna rola modlitwy
- Trwałość więzów małżeńskich mimo trudów życia
- Opieka Boża – Azariasz/Rafał, droga do Medii, zagrożenie „wielkiej ryby”
- Miłość rodziców i dzieci – wzajemna tęsknota i troska
- Małżeństwo Tobiasza i Sary
- Powrót do domu, uleczenie oczu Tobita przez Tobiasza

Adhortacja apostolska „Familiaris Consortio” O zadaniach rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym

22.11.1981

http://www.vatican.va/content/john-paul-ii/pl/apost_exhortations/documents/hf_jp-ii_exh_19811122_familiaris-consortio.html#m3c

Adhortacja apostolska „Familiaris Consortio”

O zadaniach rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym

- Blaski i cienie rodziny w świecie współczesnym
- Zamysł Boży względem małżeństwa i rodziny

- Zadania rodziny chrześcijańskiej
 1. Tworzenie wspólnoty osób
 2. Służba życiu
 3. Udział w rozwoju społeczeństwa
 4. Uczestnictwo w życiu i posłannictwie Kościoła

- Etapy i formy duszpasterstwa rodzin
- Struktura i pracownicy duszpasterstwa rodzin
- Duszpasterstwo rodzin w przypadkach trudnych
- Przyszłość ludzkości, idzie przez rodzinę

Tworzenie wspólnoty osób

- Miłość zasadą i mocą komunii
- Niepodzielna jedność komunii małżeńskiej
„już nie są dwoje, lecz jedno ciało”
- Komunia nierozrwalna
„Co więc Bóg złączył, niech człowiek nie rozdziela”
- Szerszy zakres komunii małżeńskiej – komunia rodziny, rodziców i dzieci, braci i sióstr pomiędzy sobą, domowników i innych krewnych (Kościół domowy)

(FC.18-21)

Prawa i obowiązki członków rodziny

- Prawa i obowiązki kobiety – godność i odpowiedzialność równe godności i odpowiedzialności mężczyzny
- Kobieta a społeczeństwo - znaczenie pracy dla domu i wychowania dzieci
- Obrza godności kobiety – nastawienie traktujące istotę ludzką jako rzecz

(FC.22-24)

Prawa i obowiązki członków rodziny

- Mężczyzna jako mąż i ojciec –
„Nie jest dobrze, żeby mężczyzna był sam;
uczynię mu zatem odpowiednią dla niego
pomoc”
i swoim czyni okrzyk Adama, pierwszego
oblubieńca:
„Ta dopiero jest kością z moich kości i
ciałem z mego ciała!”

(FC.25)

Cztery najważniejsze funkcje ojca

1. Odpowiedzialność za życie poczęte
2. Udział w wychowaniu
3. Praca zawodowa służąca rodzinie
4. Przykład dojrzałej postawy chrześcijańskiej

Mężczyzna, ukazując i przeżywając na ziemi ojcostwo samego Boga, powołany jest do zabezpieczenia równego rozwoju wszystkim członków rodziny. Spełni to zadanie przez wielkoduszną odpowiedzialność za życie poczęte pod sercem matki, przez troskliwe pełnienie obowiązku wychowania dzielonego ze współmałżonką, przez pracę, która nie rozbija rodziny, ale utwierdza ją w spójności i stałości, przez dawanie świadectwa dojrzałego życia chrześcijańskiego, która skutecznie wprowadza dzieci w żywe doświadczenie Chrystusa i Kościoła.

(FC)

Pytania o władzę ojca i męża w domu

1. Czy?

Władza = służba

Władza w rozumieniu Chrystusowym

2. Dlaczego?

Równość i sprawiedliwość to pełnienie ról, do których się ma predyspozycje

3. Jak?

Władza = odpowiedzialność

Relacje rodzinne

Prawa i obowiązki członków rodziny

- Prawa dziecka – troska, szacunek, rzetelna opieka - „Dopuszczcie dzieci i nie przeszkadzajcie im przyjść do Mnie; do takich bowiem należy królestwo niebieskie”
- Osoby starsze w rodzinie – hierarchia wartości; charyzmat przekraczania barier między pokoleniami - «**koroną starców - synowie synów**» (*Prz 17, 6*)

(FC.26-27)

Niezbędne cechy męża-ojca

1. Opiekuńczość
2. Cierpliwość
3. Konsekwencja
4. Stanowczość (ciepła i życzliwa)
5. Komunikatywność
6. Umiejętność dyskretnego sprawowania władzy
7. Życzliwość i poczucie humoru

List do Kobiet (29 czerwca 1995)

Wystosowany w związku z planowaną na wrzesień 1995 r. w Pekinie IV Międzynarodową Konferencją w sprawie Kobiet.

List ten jest apologią kobiety i jej praw oraz apelem skierowanym do każdej kobiety, by stała się tym, kim jest w istocie

- **Geneza kobiety i mężczyzny**
- **Posłannictwo kobiety i mężczyzny**
 - Jedność dwojga
 - Dar płodności
- **Geniusz kobiety**
 - Naturalna otwartość na drugiego człowieka
 - Postrzeganie świata przez pryzmat bardziej osoby niż rzeczy
 - Postawę bardziej „być” niż „mieć”
 - Ofiarność, służba, poświęcanie się dla drugiego
- **Wzór Maryi**
 - Zastłuchanie w Słowo Boże, wolę Bożą, oddawanie Bogu należnej Mu chwały i królowanie służebne

Najważniejsze funkcje żony-matki

- Wychowanie dzieci czy troska o ludzkie oblicze ziemi wymaga większego geniuszu, niż skonstruowanie komputera czy zbudowanie wieżowca
- Dojrzała kobieta-żona-matka to natchnienie dla męża i błogosławieństwo dla ludzkości
- *Niewiastę dzielną któż znajdzie? Jej wartość przewyższa perły (Prz 31, 10)*
- Kobieta nie ma potrzeby udawać mężczyzny po to, by być szczęśliwą

Córka

Wychowanie córki to towarzyszenie w narodzinach drogocennej perły

- ▶ Córka jest bardziej niż syn wrażliwa na zranienia emocjonalne i moralne, na kryzysy rodzinne oraz na negatywny wpływ środowiska
- ▶ Mocniej przeżywa własne słabości i rozczarowania.
- ▶ Potrzebuje szczególnego wsparcia rodziców, nieustannych znaków miłości i troski, serdecznych rozmów i słów otuchy.
- ▶ Wychowanie córki to pomaganie, by stała się artystką, a nie rzemieślnikiem w przeżywaniu i wyrażaniu swego człowieczeństwa
- ▶ Wychowanie córki wymaga szlachetnej obecności ojca, dla którego jest "jego królewną"

Córka

Lekarz przyszedł na wizytę domową do chorego chłopca. Patrzy, a jego mała siostrzyczka biega bosą.

— Ślicznotko! Buciki załóż, bo się przeziębisz – mówi lekarz.

Po wizycie lekarza, mama zauważa, że mała ciągle biega bosą.

— Słyszałaś, co pan doktor powiedział? – pyta córeczkę.

— Tak! Powiedział, że jestem ŚLICZNOTKĄ!

Relacje córka - matka

- 4 lata: Mama wie wszystko!
- 8 lat: Mama wie bardzo dużo
- 12 lat: Mama nie wie wszystkiego
- 14 lat: Mama nic nie wie!
- 16 lat: Mama? Co tam mama!
- 18 lat: Mama jest starej daty
- 25 lat: Może mama wie...
- 35 lat: Najpierw zapytam mamę
- 45 lat: Zrobię tak jak mówi mama
- 75 lat: Chciałabym móc zapytać mamę...

Przykład – geniusz działania wpływem

- ▶ Matka Jezusa mówi do Niego:

„Nie mają już wina”

- ▶ Jezus jej odpowiedział:

„Czyż to moja lub Twoja sprawa, Niewiasto?”

- ▶ Wtedy Matka Jego powiedziała:

„Zróbcie wszystko, cokolwiek wam powie”

J 2, 3-5

Evangelium Vitae (1995)

Podstawowym tematem encykliki jest dramatyczna walka między *kulturą życia* a *kulturą śmierci* toczona w obrębie współczesnej cywilizacji.

- *Głos Kościoła jest zawsze ewangelicznym krzykiem w obronie ubogich tego świata, tych, którzy są zagrożeni, otoczeni pogardą i których prawa ludzkie są gwałcone*
- *Kult sukcesu i wydajności w życiu społecznym przemieniają życie naszej cywilizacji w swoistą wojnę silnych przeciw bezsilnym i spisiek przeciw życiu*
- *Plaga aborcji, techniki sztucznej reprodukcji, eugeniczne badania prenatalne, eutanazja, antykoncepcja i sterylizacja uznawane za remedium na groźbę przeludnienia są tymi symptomami współczesnej kultury, w której zdrowi i silni coraz mniej liczą się ze słabymi i bezbronnymi. Jan Paweł II nazywa ją kulturą śmierci.*
- *Oderwanie wolności od obiektywnej prawdy uniemożliwia oparcie praw człowieka na solidnej bazie racjonalnej i stwarza sytuację, w której w społeczeństwie może zapanować anarchiczna samowola jednostek albo zabójczy totalitaryzm władzy*

Evangelium Vitae (1995)

- Mimo ostrości ocen Jan Paweł II nikogo nie potępia; na przykład nie pomniejszając zła aborcji, dostrzega tragizm sytuacji wielu kobiet dokonujących tego czynu i wyraża im współczucie
- Podkreśla też, że naszym głównym celem winno być nie piętnowanie zła, lecz wielostronne budowanie *kultury życia* w duchu chrześcijańskiego optymizmu, przepajającego cały Kościół
- *Kościół otrzymał Ewangelię jako orędzie oraz źródło radości i zbawienia. Otrzymał ją w darze od Jezusa, powstałego przez Ojca, aby "ubogim niósł dobrą nowinę" (Łk 4,18)...*
- *W Kościele zrodzonym z tego głoszenia Ewangelii nieustannie rozbrzmiewa echo przestrogi Apostoła: "Biada mi, gdybym nie głosił Ewangelii" (2 Kor 9,16).*
- *Obowiązek ewangelizacji – pisał papież Paweł VI – należy uważać za taskę i właściwe powołanie Kościoła; wyraża on najprawdziwszą jego właściwość. Kościół jest dla ewangelizacji".*

Benedykt XVI: Deus Caritas Est (2005)

- Miłość chrześcijańskich małżonków jako dar Boży
- Miłość dwojga osób uświęcona w sakramencie małżeństwa
- Miłość małżeńska drogą ku Bogu i świętości
- Miłość małżeńska a grzeszność natury ludzkiej
- Wielowymiarowy charakter miłości małżeńskiej
- Miłość małżeńska powinna zanurzona w duchowości eucharystycznej (kontynuacja nauki św. Jana Pawła II)

Franciszek: Amoris Laetitia (2016)

Trójca Święta jest obecna w świątyni komunii małżeńskiej. Tak jak zamieszkuje w chwale swego ludu (por. *Ps 22, 4*), tak też intymnie przebywa w miłości małżeńskiej, która oddaje chwałę Bogu.

(AL 314)

- Piękno powszedniej miłości małżeńskiej
- Dojrzewanie miłości małżeńskiej
- Piękno namiętnej miłości
- Piękno miłości w cierpieniu i starości

**”A zatem zachęcam was ja, więzień w Panu,
abyście postępowali w sposób godny powołania,
jakim zostaliście wezwani, ...” (Ef 4, 1)**

Kobieta → Żona → Matka
Mężczyzna → Mąż → Ojciec

Dodatek

Jak rozmawiać z dziećmi o płciowości, czyli

Tato! Gdzie ja mam te plemniki?

Materiały i ciąg dalszy...

www.ksiegarniarubikon.pl

www.dzieciпытaja.pl

Dylematy i trudności

Dawniej, 100 lat temu:

- Koncepcja tzw. uśpienia seksualnego dziecka
- Rozmawiać, gdyż nie sposób uchronić przed treściami seksualnymi

Współczesne dylematy:

- Czy z małym przedszkolakiem rozmawiać o seksie?
- Czy to nie za wcześnie?
- Co on z tego rozumie?

Odpowiedź: nie mamy wyboru, musimy rozmawiać

Dlaczego musimy rozmawiać?

- **Bo dzieci są bardzo inteligentne i chłoną informację o otoczeniu**
- **Rodzice są odpowiedzialni za to z jakich źródeł dzieci czerpią informacje**
- **Jeśli rodzice nie zapewnią tej informacji to da ją „ulica” – czyli dziś najczęściej Internet**

Dlaczego musimy rozmawiać?

Aby przygotowania do pierwszej randki córki nie wyglądały następująco...

Przyczyny oporów w podejmowaniu rozmów

- 1. Seksualność jest tematem tabu**
- 2. Seksualność dotyka sfery intymnej każdego człowieka – nie sposób się wypowiadać bez osobistych odniesień**
- 3. Brakuje słów w języku potocznym**
 - Terminy medyczno-biologiczne
 - Określenie wulgarne

Kiedy rozmawiać?

- **Gdy zapyta...**
- **Milczenie dziecka (np. 9-latka) powinno być zastanawiające**
 - Z jakichś przyczyn uznało, że rodziców nie można pytać
 - Zdobywa informacje z innych źródeł
- **W takim przypadku należy zainicjować rozmowę**

Jak rozmawiać?

- **Konkretnie i treściwie (1 faza)**

Dziewczynka, 6 lat: Tato, skąd się biorą dzieci

Tata: Dzieci się rodzą

- **Może nastąpić 2 faza (po pewnym czasie)**

Dziewczynka, 6 lat: A kto mnie urodził?

Tata: Mama cię urodziła

Mama: Tak, ja cię urodziłam

Podstawowe zasady rozmowy

- 1. Mówić prawdę**
- 2. Nie odpowiadać pytanie na pytanie**
- 3. Nie reagować emocjonalnie**
- 4. Nie wyprzedzać pytań dziecka**
- 5. Uszanować swoje prawo do intymności**
- 6. Odpowiedź można odłożyć na później**
- 7. Wyjaśniać seksualność w kontekście miłości i piękna
– łączyć z macierzyństwem i ojcostwem**